

TARIFFOPPGJØRET 2021

Samfunnsbedriftene

Krav nr 1

1.juni 2021, kl 11.00

Grunnlaget for forhandlingene

Det vises til hovedtariffavtalen for Samfunnsbedriftene Kapittel 5 Varighet

Hovedtariffavtalen gjøres gjeldende til og med 30.4.2022.

Før utløpet av 1.avtaleår, skal det opptas forhandlinger mellom Samfunnsbedriftene og forhandlingssammenslutningene om eventuelle lønnsendringer for 2.avtaleår.

Partene er enige om at forhandlingene skal føres på grunnlag av den alminnelige økonomiske situasjonen på forhandlingstidspunktet og utsiktene for 2.avtaleår. Lønnsutviklingen i 2020 for arbeidere og funksjonærer i industrien i NHO-området, øvrig offentlig ansatte og andre sammenlignbare tariffområder legges til grunn for forhandlingene. En troverdig ramme for lønnsutviklingen i frontfaget i 2021 er også en del av grunnlaget.

Hvis partene ikke blir enige ved forhandlinger, kan partene si opp Hovedtariffavtalen innen 14 – fjorten - dager etter at forhandlingene er avsluttet og med 14-fjorten-dagers varsel – med utløp tidligst 1.mai 2021.

kapittel 6 «Varighet og regulering 2. avtaleår», hvor det i punkt 6.2 står følgende:

«Før utløpet av 1. avtaleår, skal det opptas forhandlinger mellom KS og forhandlingssammenslutningene om eventuelle lønnsendringer for 2. avtaleår. Partene er enige om at forhandlingene skal føres på grunnlag av den alminnelige økonomiske situasjonen på forhandlingstidspunktet og utsiktene for 2. avtaleår. Lønnsutviklingen i 2020 for arbeidere og funksjonærer i industrien i NHO-området, øvrige offentlige ansatte og andre sammenlignbare tariffområder legges til grunn for forhandlingene. En troverdig ramme for lønnsutviklingen i frontfaget i 2021 er også en del av grunnlaget.

Hvis partene ikke blir enige ved forhandlinger, kan partene si opp Hovedtariffavtalen innen 14 – fjorten – dager etter at forhandlingene er avsluttet og med 14 – fjorten – dagers varsel – med utløp tidligst 1. mai 2021.»

De økonomiske rammene rundt tariffoppgjøret

Teknisk beregningsutvalg for inntektsoppgjørene (TBU) la frem sin rapport i mars kalt «Grunnlaget for inntektsoppgjørene 2021» (NOU 2021:5). I denne rapporten anslår TBU en prisvekst inneværende år på 2,8%. Beregnet prisvekst for 2020 ble på 1,3%.

Av resultatene i tariffoppgjørene, ser vi at beregnet årslønnsvekst fra 2019 til 2020 for frontfaget ble 2,0 % for industriarbeiderne og 2,1 % for industrifunksjonærer. Anslaget etter endt mekling i frontfaget var at tariffoppgjøret ville utgjøre en kostnad på 1,7%. Etter mekling har partene i frontfaget anslått rammen på årets tariffoppgjør til 2,7%.

Beregnet årslønnsvekst fra 2019 til 2020 varierer i de ulike forhandlingsområdene fra Virke-bedrifter i varehandelen på 3,6% og til ansatte i kommunene på 1,7 %. For konkurranseutsatte bedrifter er beregnet årslønnsvekst fra 2019 til 2020 1,9% samlet, mens årslønnsveksten for gruppe 2 er beregnet til 1,0%. Forklaringen på den svært lave lønnsveksten er at det har vært stor økning i antall årsverk i bedriftsavtalen gruppe 2, noe som trekker lønnsveksten ned.

Det er viktig at lønn kan brukes som et aktivt virkemiddel både for å rekruttere og beholde arbeidstakere. Bedriftene som følger avtalen med Samfunnsbedriftene varierer når det gjelder størrelse, relasjoner til arbeidsmarkedet, kompetansebehov og økonomisk ståsted. De kjenner sin egen virksomhets økonomiske situasjon, fremtidsutsikter, produktivitet og konkurranseevne best. Det er derfor viktig at de lokale partene kan bruke lønn som et strategisk og personalpolitisk virkemiddel, uten sentrale føringer, for å finne de beste løsningene for egen virksomhet.

Akademikerne ser med bekymring på en økt sentral styring også med tanke på lønnsoppgjørene og de økonomiske rammene i de ulike sektorene. Et utslag av dette er hvordan frontfagets anslag praktiseres. Mange arbeidsgivere forholder seg til frontfagets resultat/anslag som en fasit for lønnsoppgjørene de enkelte år, og lønnsoppgjørene vris i retning av regneøvelser med overheng og glidning fremfor å ta utgangspunkt i bedriftenes økonomi, kompetansebehov og fremtidsutsikter.

Akademikerne støtter opp om frontfaget som modell for den koordinerte lønnsdannelsen i Norge, men det er viktig å presisere at partenes intensjon og støtte til denne modellen er at lønnsutviklingen i konkurranseutsatt industri skal danne en norm over tid for lønnsutviklingen i andre sektorer. Det betyr at det kan og skal forekomme variasjoner og differensierte lønnsoppgjør både mellom og innenfor tariffområder. Det betyr også at frontfagets resultat det enkelte året ikke skal danne en fasit for etterfølgende tariffoppgjør samme år. I denne sammenheng er det viktig å merke seg at frontfagets

Økonomiske resultat kun er et anslag for hva tariffoppgjøret vil koste. Som vi ser av TBU-rapporten fra mars 2021, fravek frontfagets beregnede resultat markant fra resultatet som ble anslått ved avslutning av meklingen i 2020. Derfor må ikke tariffområdene la seg styre av det anslåtte økonomiske resultatet fra frontfaget, men ta en selvstendig vurdering av den økonomiske situasjonen og handlingsrommet innenfor tariffområdet og virksomhetene.

Akademikerne krever

Akademikerne krever at prinsippet om lokale kollektive forhandlinger for medlemmer som omfattes av Hovedtariffavtalens kapittel 3.2 videreføres uten sentrale føringer. Forhandlingene må omfatte samtlige arbeidstakere som får sin lønn fastsatt lokalt.

Akademikerne krever at medlemmene får en klar reallønnsvekst i 2021.

Akademikerne kommune tar forbehold om nye og/eller endrede krav.